

***PIERWSZA PRACA – O ZASADACH ZAWIERANIA UMOWY
Z OSOBĄ MŁODOCIANĄ.***

PODSTAWY WYNAGRODZEŃ – PENSJA BRUTTO I NETTO.

EWELINA ŁYCZKO

KIM JEST MŁODOCIANY?

PRACOWNIKIEM MŁODOCIANYM JEST OSOBA, KTÓRA:

UKOŃCZYŁA
15 LAT

A NIE
PRZEKROCZYŁA
18 LAT.

(art. 190 § 1 Kodeksu pracy)

ZASADY ZAWIERANIA UMOWY Z OSOBĄ MŁODOCIANĄ

MŁODOCIANY MOŻE BYĆ ZATRUDNIONY
NA PODSTAWIE UMOWY W CELU
PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO,
A PO SKOŃCZENIU 16 LAT NA
PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ,
ALE TYLKO PRZY WYKONYWANIU
PRAC LEKKICH.

ZASADY ZAWIERANIA UMOWY Z OSOBĄ MŁODOCIANĄ

WOLNO ZATRUDNIAĆ TYLKO TYCH MŁODOCIANYCH, KTÓRZY:

- UKOŃCZYLI CO NAJMNIEJ OŚMIOLETNIĄ SZKOŁĘ PODSTAWOWĄ;
- PRZEDSTAWIĄ ŚWIADECTWO LEKARSKIE STWIERDZAJĄCE, ŻE PRACA DANEGO RODZAJU NIE ZAGRAŻA ICH ZDROWIU.

WYJĄTKOWO DOPUSZCZALNE JEST ZATRUDNIANIE MŁODOCIANYCH PONIŻEJ 15 LAT:

- ZATRUDNIENIE MŁODOCIANYCH, KTÓRZY NIE UKOŃCZYLI OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ,
- ZATRUDNIENIE OSÓB NIEMAJĄCYCH 15 LAT, KTÓRZY UKOŃCZYLI OŚMIOLETNIĄ SZKOŁĘ PODSTAWOWĄ,
- ZATRUDNIENIE OSÓB NIEMAJĄCYCH 15 LAT, KTÓRE NIE UKOŃCZYŁY OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ.

UWAGA !!!

MŁODOCIANY NIEMAJĄCY KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MOŻE BYĆ ZATRUDNIONY TYLKO W CELU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO.

PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH MOŻE ODBYWAĆ SIĘ W FORMIE:

- **NAUKI ZAWODU** – MA ONA NA CELU PRZYGOTOWANIE MŁODOCIANEGO DO PRACY W CHARAKTERZE WYKWALIFIKOWANEGO PRACOWNIKA LUB CZELADNIKA I OBEJMUJE PRAKTYCZNĄ NAUKĘ ZAWODU, KTÓRA JEST ORGANIZOWANA U PRACODAWCY NA PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ ORAZ DOKSZTAŁCANIA TEORETYCZNEGO W SZKOLE LUB W SYSTEMIE POZASZKOLNYM (NP. NA KURSACH);
- **PRZYUCZENIA DO WYKONYWANIA OKREŚLONEJ PRACY** – MA ONO NA CELU PRZYGOTOWANIE MŁODOCIANEGO DO PRACY W CHARAKTERZE PRZYUCZONEGO PRACOWNIKA I MOŻE DOTYCZYĆ WYBRANYCH PRAC ZWIĄZANYCH Z NAUKĄ ZAWODU OKREŚLONYCH W PRZEPISACH DOTYCZĄCYCH KLASYFIKACJI ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO;
- **RZEMIEŚLNICZEGO PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO** MŁODOCIANYCH ZATRUDNIONYCH W TYM CELU U PRACODAWCÓW BĘDĄCYCH RZEMIEŚLNIKAMI W ZAWODACH ODPOWIADAJĄCYCH DANEMU RODZAJOWI RZEMIOSŁA, NIEUJĘTYCH W KLASYFIKACJI ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO, OKREŚLONYCH W PRZEPISACH DOTYCZĄCYCH KLASYFIKACJI ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI DLA POTRZEB RYNKU PRACY.

UWAGA!

ZATRUDNIENIE MŁODOCIANEGO W INNYM CELU NIŻ PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE – JEST MOŻLIWE PRZY WYKONYWANIU TZW. PRAC LEKKICH.

ZATRUDNIANIE PRZY PRACACH LEKKICH

MŁODOCIANY PO UKOŃCZENIU 16 LAT MOŻE BYĆ ZATRUDNIONY NA PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ, ALE TYLKO PRZY WYKONYWANIU LEKKICH PRAC.

PRACA LEKKA TO TAKA, KTÓRA:

nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia i rozwoju psychofizycznego pracownika młodocianego,

nie utrudnia młodocianemu wypełniania obowiązku szkolnego,

nie należy do wykazu prac wzbronionych osobom młodocianym.

ZATRUDNIANIE PRZY PRACACH LEKKICH

WYKAZ LEKKICH PRAC OKREŚLA PRACODAWCA PO UZYSKANIU ZGODY LEKARZA WYKONUJĄCEGO ZADANIA SŁUŻBY MEDYCYNY PRACY. WYKAZ TEN WYMAGA ZATWIERDZENIA PRZEZ WŁAŚCIWEGO OKRĘGOWEGO INSPEKTORA PRACY.

WAŻNE !

PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY PRACODAWCA MA OBOWIĄZEK ZAPOZNAĆ MŁODOCIANEGO Z WYKAZEM PRAC LEKKICH.

PRZYKŁADY PRAC LEKKICH:

- ZBIERANIE OWOCÓW (OGRANICZENIE DŹWIGANIA CIĘŻARÓW),
- SPRZĄTANIE WNĘTRZ I POMIESZCZEŃ,
- OBSŁUGA KOMPUTERA.

UMOWY Z MŁODOCIANYM:

ZAWARCIE UMOWY O PRACĘ Z MŁODOCIANYM OZNACZA KONIECZNOŚĆ ZROBIENIA WSTĘPNYCH BADAŃ LEKARSKICH PRZED PRZYJĘCIEM MŁODOCIANEGO DO PRACY.

TAKIEMU PRACOWNIKOWI NALEŻY RÓWNIEŻ ZAPEWNIĆ PRZESZKOLENIE W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY.

WAŻNE!

PRZED ZATRUDNIENIEM NALEŻY UZYSKAĆ OD MŁODOCIANEGO OŚWIADCZENIE O ZATRUDNIENIU LUB NIEPOZOSTAWANIU W ZATRUDNIENIU U INNEGO PRACODAWCY, PONIEWAŻ LIMITY OBOWIĄZUJĄ ŁĄCZNIE U WSZYSTKICH PRACODAWCÓW.

UMOWY Z MŁODOCIANYM:

- DO ZAWIERANIA I ROZWIĄZYWANIA Z MŁODOCIANYMI UMÓW O PRACĘ W CELU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO MAJĄ ZASTOSOWANIE PRZEPISY KODEKSU PRACY, DOTYCZĄCE **UMÓW O PRACĘ NA CZAS NIEOKREŚLONY**.
- WYŁĄCZONA JEST CO DO ZASADY MOŻLIWOŚĆ ZAWIERANIA Z MŁODOCIANYMI ZATRUDNIANYMI W CELU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO INNYCH RODZAJÓW UMÓW O PRACĘ, (NA OKRES PRÓBNY, NA CZAS OKREŚLONY).

UWAGA!

PRACODAWCA, KTÓRY ZATRUDNIA W CELU NAUKI ZAWODU WIĘKSZĄ LICZBĘ MŁODOCIANYCH, NIŻ TO WYNIKA Z JEGO POTRZEB, MOŻE ZAWIERAĆ Z NIMI UMOWY O PRACĘ W CELU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO NA CZAS OKREŚLONY, JEDNAK NIE KRÓTSZY NIŻ OKRES KSZTAŁCENIA

UMOWY Z MŁODOCIANYM:

PRACODAWCA SPORZĄDZA **UMOWĘ O PRACĘ** W CELU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO **NA PIŚMIE**, KTÓRA W SZCZEGÓLNOŚCI **POWINNA OKREŚLAĆ**:

- RODZAJ PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO (NAUKA ZAWODU LUB PRZYUCZENIE DO WYKONYWANIA OKREŚLONEJ PRACY),
- CZAS TRWANIA I MIEJSCE ODBYWANIA PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO,
- SPOSÓB DOKSZTAŁCANIA TEORETYCZNEGO,
- WYSOKOŚĆ WYNAGRODZENIA.

UMOWY Z MŁODOCIANYM:

- PRACODAWCA PODPISUJE Z MŁODOCIANYM UMOWĘ O PRACĘ W CELU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO.
- NIEDOPUSZCZALNE JEST ZAMIESZCZANIE W TAKICH UMOWACH KLAUZUL ZOBOWIĄZUJĄCYCH MŁODOCIANYCH DO PRZEPRACOWANIA OKREŚLONEGO OKRESU PO UKOŃCZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO I DO ZWROTU PRACODAWCY KOSZTÓW TEGO PRZYGOTOWANIA W PRZYPADKU ROZWIĄZANIA PRZEZ MŁODOCIANEGO UMOWY PRZED UPŁYWEM TEGO OKRESU.
- MOŻLIWE JEST WPROWADZENIE DO UMOWY POSTANOWIEŃ DAJĄCYCH MŁODOCIANEMU PRACOWNIKOWI KORZYSTNIEJSZE ŚWIADCZENIA, NIŻ PRZEWIDUJĄ TO PRZEPISY; A TAKŻE DODANIE ELEMENTÓW, KTÓRYCH KODEKS PRACY NIE PRZEWIDUJE, NP. ZAPISU DOTYCZĄCEGO WYKUPIENIA NA KOSZT PRACODAWCY DODATKOWEGO UBEZPIECZENIA

UMOWY Z MŁODOCIANYM:

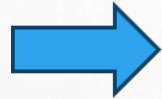
**UMOWĘ W CELU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO
ODBYWANEGO W FORMIE NAUKI ZAWODU ZAWIERA
PRACODAWCA Z MŁODOCIANYM:**

- W TERMINIE PRZYJĘCIA KANDYDATÓW DO BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA,
- W INNYM TERMINIE, GDY MŁODOCIANY NIE DOKSZTAŁCA SIĘ W BRANŻOWEJ SZKOLE I STOPNIA.

WYNAGRODZENIE PRACOWNIKA MŁODOCIANEGO

WYNAGRODZENIE
MŁODOCIANYCH
ODBYWAJĄCYCH
PRZYGOTOWANIE
ZAWODOWE W FORMIE
NAUKI ZAWODU
USTALANE JEST NA
PODSTAWIE
PRZECIĘTNEGO
MIESIĘCZNEGO
WYNAGRODZENIA W
POPRZEDNIM KWARTALE
I WYNOŚI :

8% przeciętnego miesięcznego
wynagrodzenia w poprzednim
kwartale - w 1. roku nauki zawodu,

9% przeciętnego miesięcznego
wynagrodzenia w poprzednim
kwartale - w 2. roku nauki zawodu,

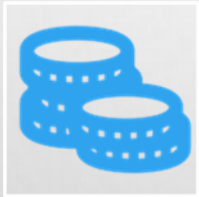
10% przeciętnego miesięcznego
wynagrodzenia w poprzednim
kwartale - w 3. roku nauki zawodu.

WYNAGRODZENIE PRACOWNIKA MŁODOCIANEGO

Młodziący zatrudniony w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy nie może zarabiać mniej niż 7% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.

Pracodawca może ustalić wyższe wynagrodzenia dla pracowników młodocianych niż wynagrodzenie określone powyżej.

Od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, pracodawca powinien odprowadzać za młodocianego składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe.

WYNAGRODZENIE MŁODOCIANYCH

- MŁODOCIANEMU W OKRESIE NAUKI ZAWODU ORAZ PRZYUCZENIA DO WYKONYWANIA OKREŚLONEJ PRACY PRZYSŁUGUJE WYNAGRODZENIE OBLICZANE W STOSUNKU PROCENTOWYM DO PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ W POPRZEDNIM KWARTALE, OBOWIĄZUJĄCEGO OD PIERWSZEGO DNIA NASTĘPNEGO MIESIĄCA PO OGŁOSZENIU PRZEZ PREZESA GUS.
- PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE W III KWARTALE 2025 R. WYNIOSŁO - **8.771,70 ZŁ** (MON. POL. Z 2025 R. POZ. 1148).

PODSTAWY WYNAGRODZEŃ – PENSJA BRUTTO I NETTO

WYNAGRODZENIE PRACOWNIKA MŁODOCIANEGO

ZA OKRES: 01.12.2025 – 28.02.2026 WYNOŚI:

– I ROK NAUKI 8% – BRUTTO:	701,74 ZŁ
NETTO UCZNIOWIE MIEJSCOWI:	588,77 ZŁ
NETTO UCZNIOWIE ZA MIEJSCOWI:	597,27 ZŁ
– II ROK NAUKI 9% – BRUTTO:	789,45 ZŁ
NETTO UCZNIOWIE MIEJSCOWI:	651,71 ZŁ
NETTO UCZNIOWIE ZA MIEJSCOWI:	660,21 ZŁ
– III ROK NAUKI 10% – BRUTTO:	877,17 ZŁ
NETTO UCZNIOWIE MIEJSCOWI:	714,48 ZŁ
NETTO UCZNIOWIE ZA MIEJSCOWI:	722,98 ZŁ

KWOTA BRUTTO VS. NETTO

BRUTTO: KWOTA PRZED POTRĄCENIEM WSZELKICH NALEŻNOŚCI (SKŁADKI ZUS, PODATEK).

NETTO: KWOTA, KTÓRĄ OTRZYMUJESZ DO RĘKI, PO ODJĘCIU SKŁADEK I PODATKU.

PODSUMOWANIE

MŁODOCIANY TO

OSOBA, KTÓRA
UKOŃCZYŁA 15 LAT,
ALE NIE UKOŃCZYŁA
18 LAT

PRAWO PRACY WYRÓŻNIA DWA RODZAJE UMÓW O PRACĘ Z MŁODOCIANYMI:

UMOWA O PRACĘ W CELU
PRZYGOTOWANIA
ZAWODOWEGO ORAZ

UMOWA O PRACĘ PRZY
WYKONYWANIU LEKKICH PRAC.

WYRÓŻNIA SIĘ DWA RODZAJE PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO:

NAUKA ZAWODU

|

PRZYUCZENIE DO
WYKONYWANIA OKREŚLONEJ
PRACY.

WYNAGRODZENIE

OBLICZANE JEST W STOSUNKU
% DO PRZECIĘTNEGO
MIESIĘCZNEGO
WYNAGRODZENIA W
GOSPODARCE NARODOWEJ
W POPRZEDNIM KWARTALE

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

PRZYPISY:

- <https://wskaźniki.gofin.pl/wskaźnik/113/wysokość-wynagrodzenia-i-składek-pracowników-młodocianych>
- <https://rzembud.icech.pl/strona,wynagrodzenia.html>
- <https://cechwroclaw.pl/wynagrodzenie-pracownika-młodocianego-vi-viii-2024/>
- <https://www.portaloswiatowy.pl/zmiany-w-prawie-oswiatowym/nowa-stawka-minimalnego-wynagrodzenia-za-prace-w-2025-r.-ile-wyniesie-25421.html>
- <https://eurocert.pl/formy-zawierania-umow-rodzaje-i-roznice/>
- <https://www.prawo-pracy.pl/ciaglosc-zatrudnienia-a-podpisanie-umowy-na-czas-nieokreslony-p-671.html>
- <https://werbeo.pl/aktualnosc/13090,Pracownik-młodociany-podstawowe-informacje>
- https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00103?utm_source=facebook
- <https://www.calamari.pl/blog/umowa-cywilnoprawna-co-to-jest-rodzaje-wady-zalety>
- <https://www.pip.gov.pl/dla-pracownikow/porady-prawne/zatrudnianie-pracownikow-młodocianych>
- <https://cecholesnica.pl/aktualne-wynagrodzenie-pracownika-młodocianego-obowiazujace-w-okresie-od-1-12-2025-do-28-12-2026/>

PODSTAWY PRAWNE:

- USTAWA Z DNIA 26 CZERWCA 1974 R. KODEKS PRACY
- USTAWA Z DNIA 7 WRZEŚNIA 1991 R. O SYSTEMIE OŚWIATY
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 28 MAJA 1996 R. W SPRAWIE PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO MŁODOCIANYCH I ICH WYNAGRADZANIA
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 24 SIERPNIĄ 2004 R. W SPRAWIE WYKAZU PRAC – WZBRONIONYCH MŁODOCIANYM I WARUNKÓW ICH ZATRUDNIANIA PRZY NIEKTÓRYCH Z TYCH PRAC
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ Z DNIA 15 GRUDNIA 2010 R. W SPRAWIE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ Z DNIA 15 LUTEGO 2019 R. W SPRAWIE OGÓLNYCH CELÓW I ZADAŃ KSZTAŁCENIA W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO ORAZ KLASYFIKACJI ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ Z DNIA 22 LUTEGO 2019 R. W SPRAWIE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU